

کاربرد نرم افزارهای مدیریت اطلاعات در مدیریت جامع خطرپذیری و بحران

کارگاه آموزشی (۴ ساعت)

دکتر سارا مسگری هوشیار

- متخصص و پژوهشگر در زمینه مدیریت جامع سوانح در حوزه معماری و شهرسازی
- مدرس مقطع کارشناسی ارشد رشته بازسازی پس از سانحه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و فناوری پردیس
- دکتری معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی
- کارشناسی ارشد بازسازی پس از سانحه دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی
- کارشناسی مهندسی معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران

بخش‌های اصلی کارگاه

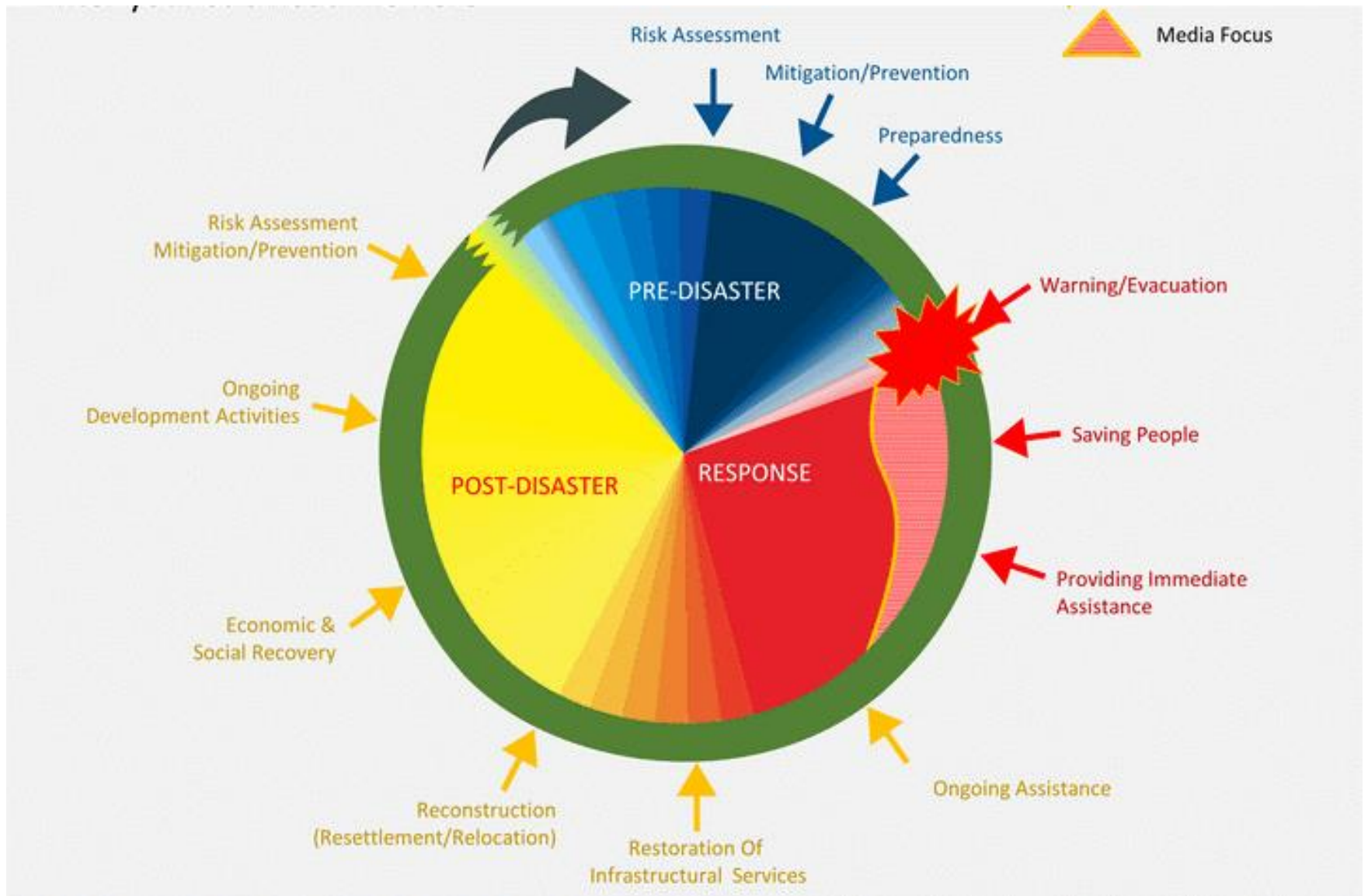
- بخش اول کارگاه (۲ ساعت):
  - نقش نرم افزارهای مدیریت اطلاعات در حوزه مدیریت جامع خطرپذیری سوانح
- بخش دوم کارگاه (۲ ساعت):
  - آموزش کاربردی نرم افزار مدیریت اطلاعات EndNote

تعریف مدیریت جامع بحران

- فرآیند برنامه‌ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دستگاه‌های دولتی، غیردولتی و عمومی پیرامون شناخت و کاهش سطح مخاطرات **(مدیریت خطرپذیری)** و مدیریت عملیات مقابله و بازسازی و بازتوانی منطقه آسیب‌دیده **(مدیریت بحران)** صورت می‌پذیرد.

- در این فرآیند با مشاهده پیش‌نشانگرها و تجزیه و تحلیل آنها و منابع اطلاعاتی در دسترس تلاش می‌شود به صورت یکپارچه، جامع و هماهنگ با استفاده از ابزارهای موجود از بحرانها پیشگیری نموده یا در صورت بروز آنها با آمادگی لازم در جهت کاهش خسارات جانی و مالی به مقابله سریع پرداخته تا شرایط به وضعیت عادی بازگردد.

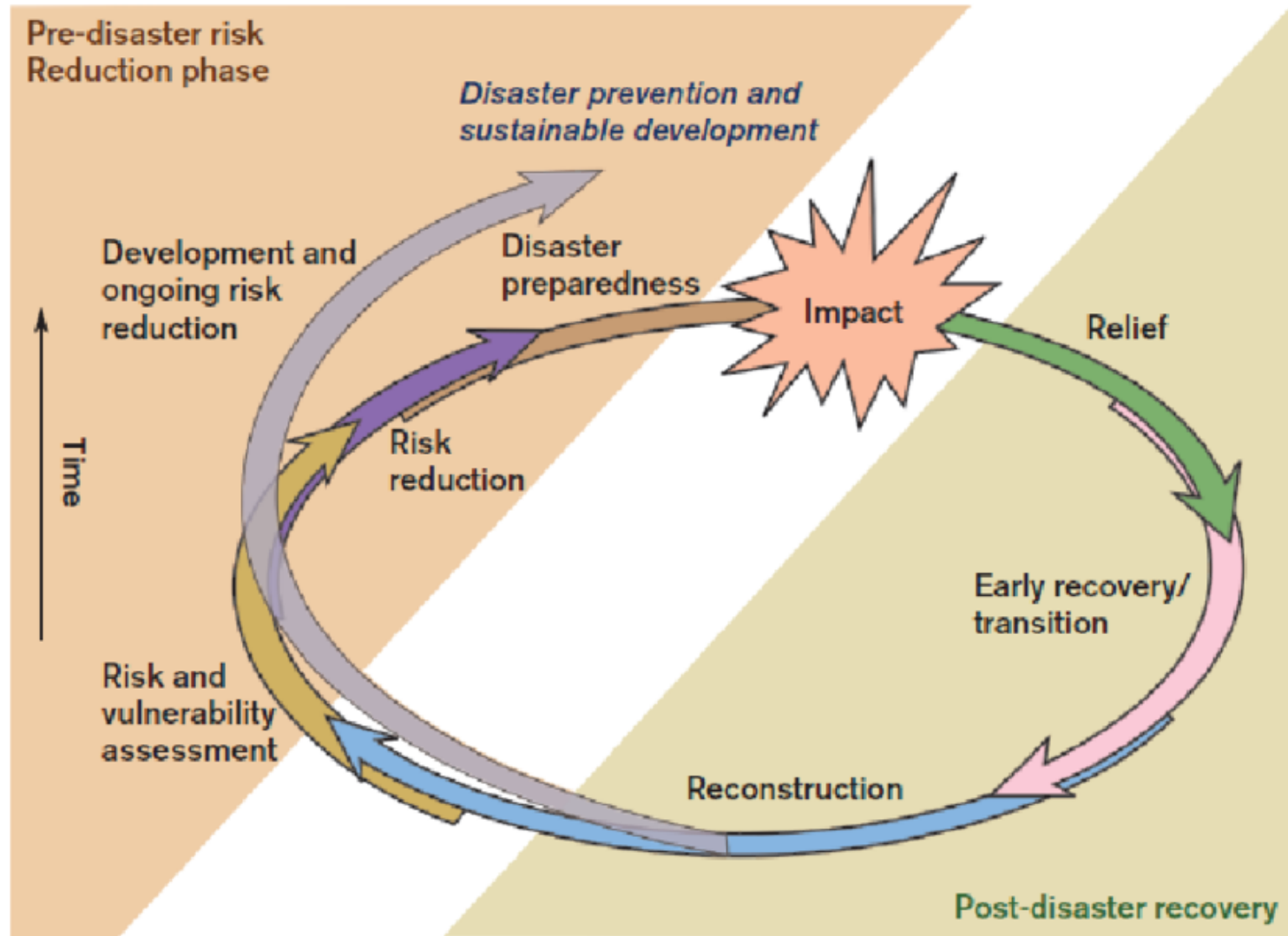
اقدامات لازم در چرخه مدیریت بحران

اهداف مدیریت بحران

- پیش‌بینی بحرانها و مخاطرات
- پیشگیری بحران
- پاسخگویی و مهار بحران
- بازگرداندن شرایط به وضعیت عادی

رویکرد توسعه پایدار و ارتقای تاب آوری و کاهش خطر سوانح

تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات در مدیریت بحران

- برای اینکه مدیران و متخصصان مدیریت بحران بتوانند اهداف فوق را محقق نمایند قبل از هر چیز **نیازمند یکسری چک لیستها، ابزارها و امکانات متنوع** هستند که حیاتی‌ترین آنها **دسترسی به اطلاعات و سیستمهای اطلاعاتی و ارتباطی پایدار، به‌روز، جامع، دقیق و یکپارچه** هستند که بتوانند بلادرنگ و به موقع در تمام مراحل مدیریت بحران از آنها بهره‌مند شوند.

سیستمهای اطلاعاتی

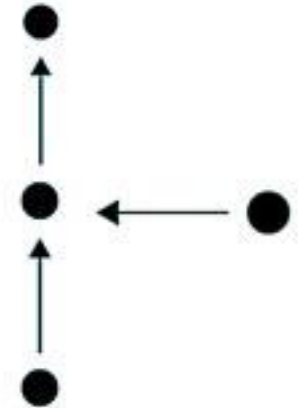
- سیستمهای اطلاعاتی به مجموعه‌ای از سخت‌افزارها، نرم‌افزارها و تکنولوژیهای وابسته و منابع مختلف اطلاق می‌شود
- که با یکدیگر متشکل، سازماندهی و یکپارچه شده،
- و زمینه جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، پردازش، تولید و تبادل اطلاعات را به صورت مکانیزه فراهم می‌نمایند
- و محصول نهایی این سیستمها اطلاعات و دانش لازم جهت برنامه‌ریزی و مدیریت می‌باشد.

لزوم اتخاذ رویکرد سیستمی در مدیریت بحران

تفکر خطی در برابر تفکر سیستمی

مشکل سیستمی
Systemic problem

مشکل در سیستم
Problem in the system

- تکرار دائمی یک مشکل (حتی با رفع علت‌های ظاهری آن)
- جابجایی دائمی مشکل از جایی به جای دیگر یا از زمانی به زمان دیگر
- بروز مشکل در کل سیستم بدون مشاهده‌ی مشکل در تک تک اجزاء

گاهی اوقات، یک یا چند جزء از اجزاء سیستم آسیب می‌بینند. ما به سادگی آنها را تعویض می‌کنیم، و سیستم دوباره به عملکرد خود ادامه می‌دهد. در چنین شرایطی با **مشکل در سیستم** مواجه هستیم.

**Details
Complexity**

تعدد و تنوع اجزا

**Dynamic
Complexity**

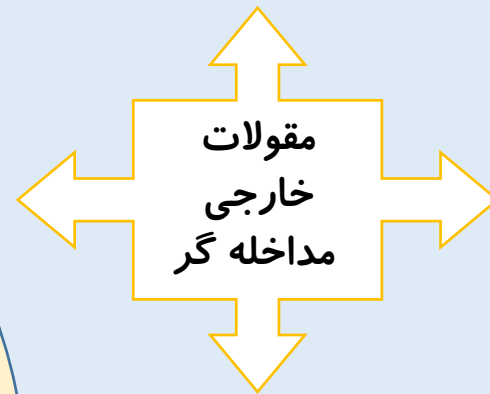
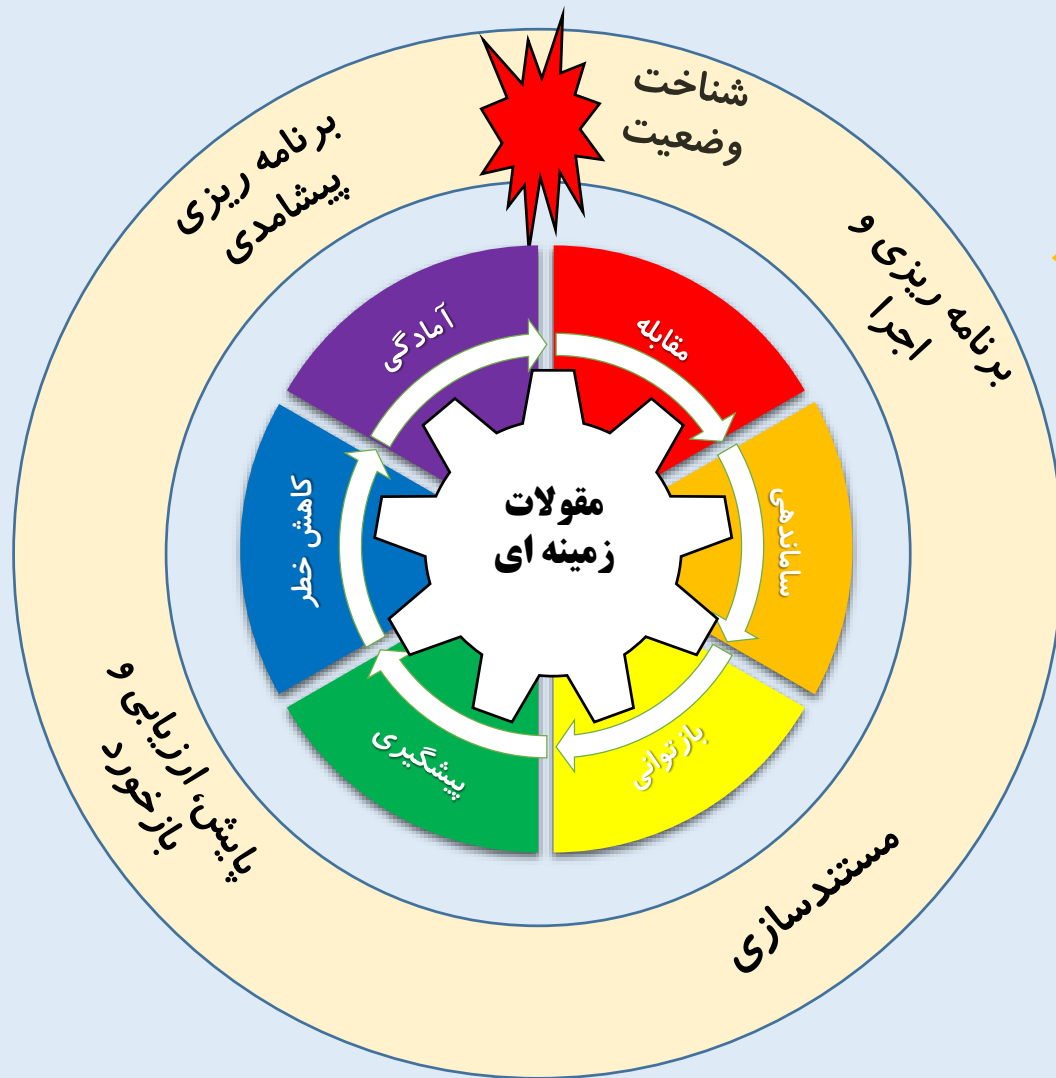
تغییرات سیستمها
در طول زمان

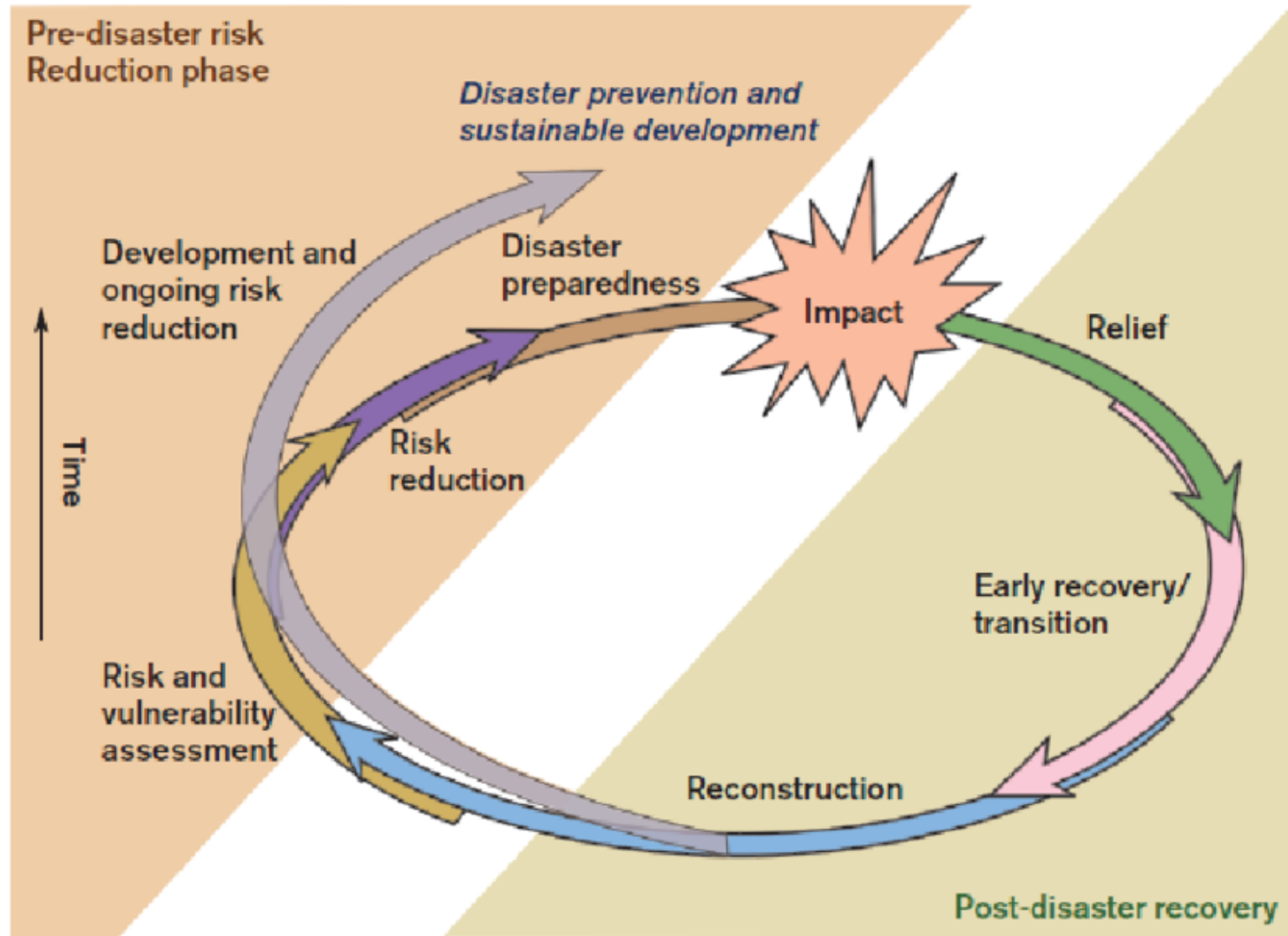
مشکلات سیستمی
ناشی از وجود دو
نوع پیچیدگی
متفاوت

پیچیدگیهای دانش مدیریت بحران

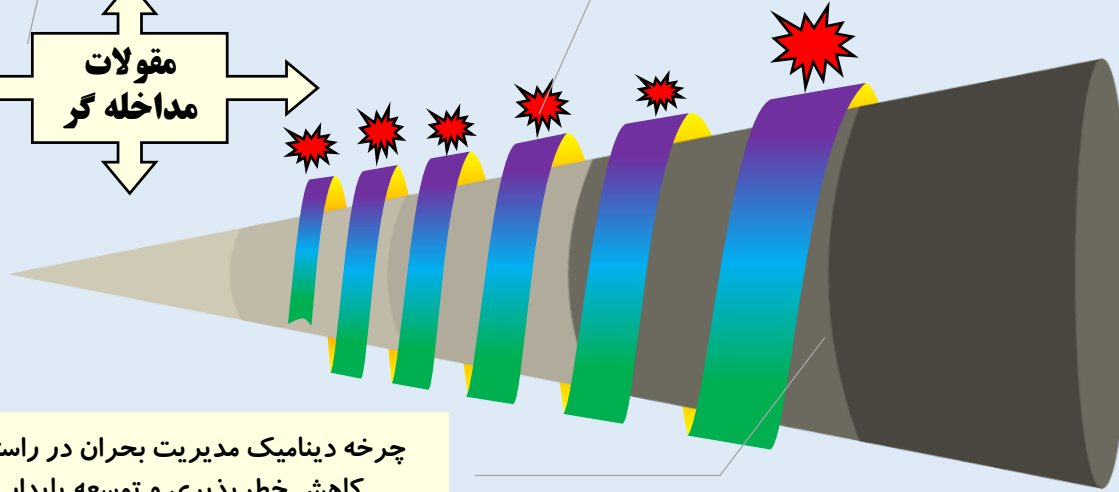
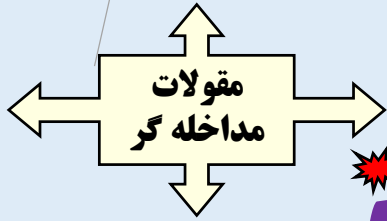

رویکرد توسعه پایدار و ارتقای تاب آوری و کاهش خطر سوانح

مقولات مداخله گر سیستمهای
بزرگتر ملی و بین المللی

ویژگیها و اثرات سانحه

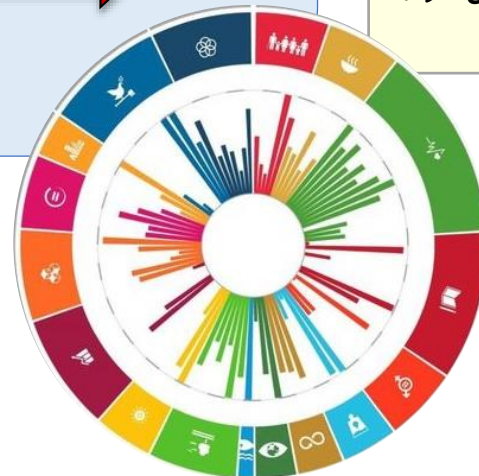
مقطع مخروط حاصل تعامل شبکه
سیستمهای زمینه

مقطع لوله نمایانگر میزان توسعه
یافتگی و فاصله جامعه از اهداف
توسعه پایدار

مقطع دایره کامل به معنی توازن
توسعه سیستم های مختلف

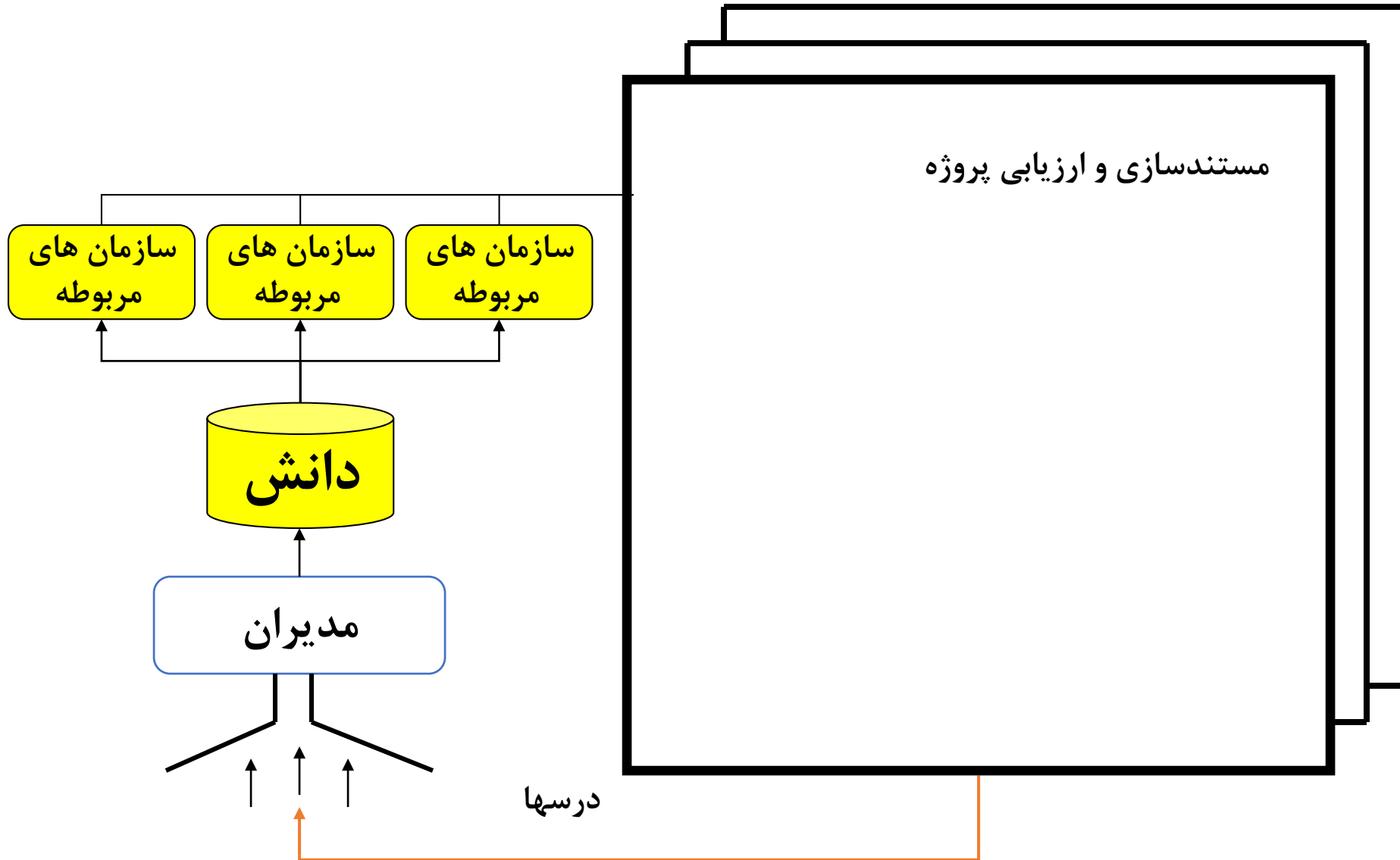
چرخه دینامیک مدیریت بحران در راستای
کاهش خطر پذیری و توسعه پایدار

محور زمان
اهمیت سیر تاریخی رخدادها و تحولات گذشته جامعه
در میزان آسیب پذیری و تاب آوری

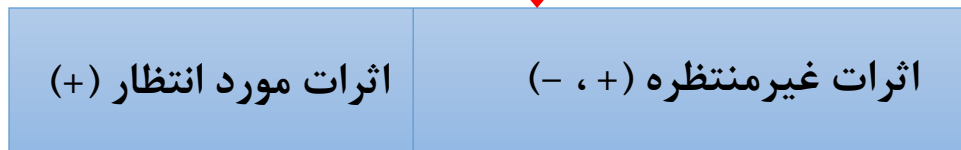
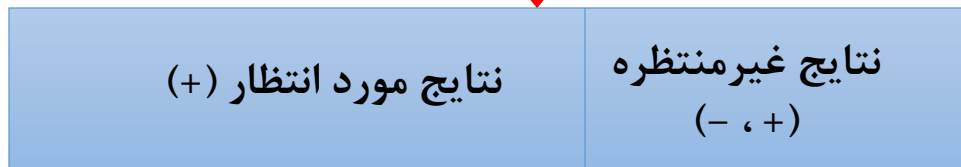
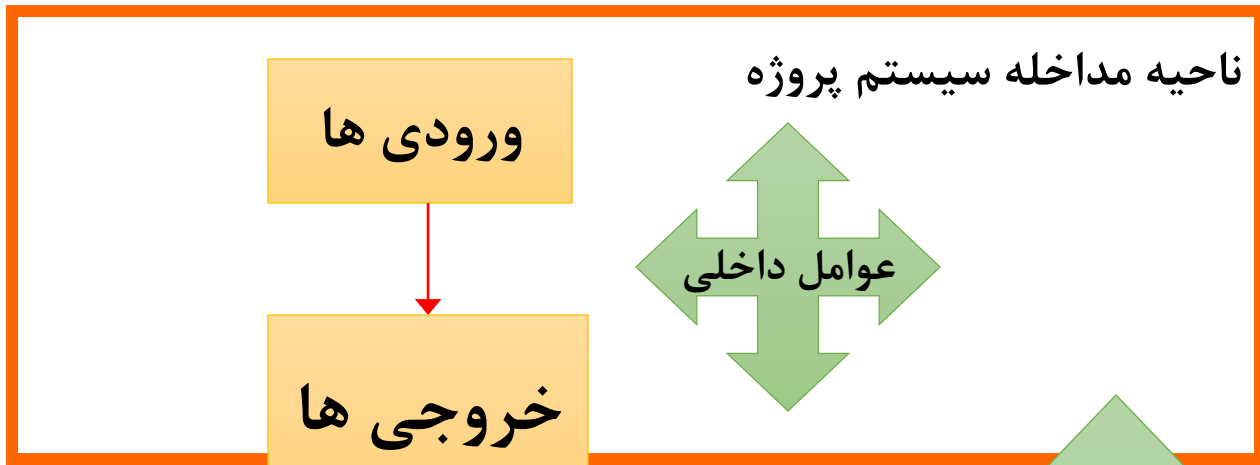

انتقال دانش از طریق مستندسازی و ارزیابی تجارب گذشته

محیط هر پروژه

زمان

چگونگی بهره گیری از مطالعات پیشین

روش مطالعات مبانی نظری و پیشینه عملی

تحلیل روش شناختی

مبانی نظری و پیشینه عملی

تحلیل موضوعی

پژوهش ۳

پژوهش ۲

پژوهش ۱

پژوهش ۶

پژوهش ۵

پژوهش ۴

الگوها

نظرها

مقولات

مدل ها

نظریه ها

مفاهیم

چه پژوهش هایی؟
توسط چه کسانی؟
در چه زمان و مکان هایی؟
در چه بافت هایی؟
چگونه و با چه رویکردها و روشهایی؟

موضوع مورد نظر چیست؟
چرا به وجود آمده؟ چه چالشهایی؟
از چه منظرهایی؟
چه اجزا و مقولاتی؟
چه نتایجی؟

چگونگی مطالعه
چیستی، چرایی و چگونگی موضوع در
بافت مشخص

دانش

بعد
روش شناختی

بعد
موضوعی

چیستی، چرایی و چگونگی موضوع در
بافت مشخص

• منابع موجود درباره چیستی و چرایی و چگونگی موضوع چه دانشی تولید کرده اند؟

• این منابع با چه رویکردها، روشها و ابزارهایی به موضوع پرداخته اند؟

بررسی قلمرو زمانی پیشینه پژوهش

پژوهش های آینده نگر

(Chen et al., 2013)
(Vecere et al., 2017)
(Hosseini, 2019)
(Nocera et al., 2020)

همزمان با دوره اسکان موقت

(Lee & Bame, 2020)

(Nikolopoulos & Tzanetis, 2003)
(Sato et al., 2007)
(Celik, 2017)
(Mora et al., 2019)
(Hosseini et al., 2018)

(Takahashi ET AL., 2019)
(Morishima et al., 2020)

پژوهش های گذشته نگر

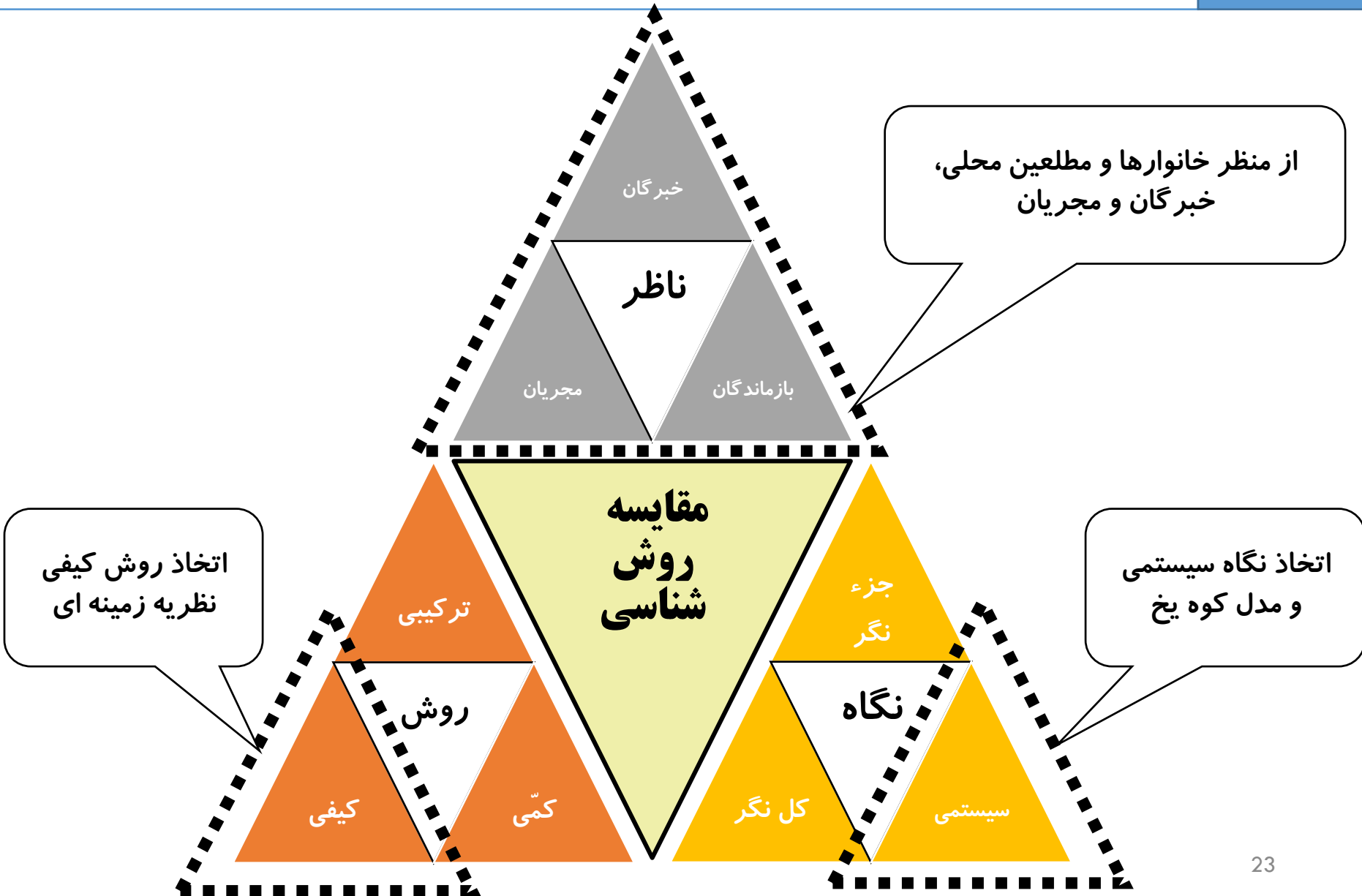
(Hosseini, 2016)
(Bris & Bendito, 2019)
(Afkhamiaghda et al., 2020)
(Perrucci & Baroud, 2020)
(Alshawawreh et al., 2020)
(Pezzica et al., 2021)

مطالعات کتابخانه ای

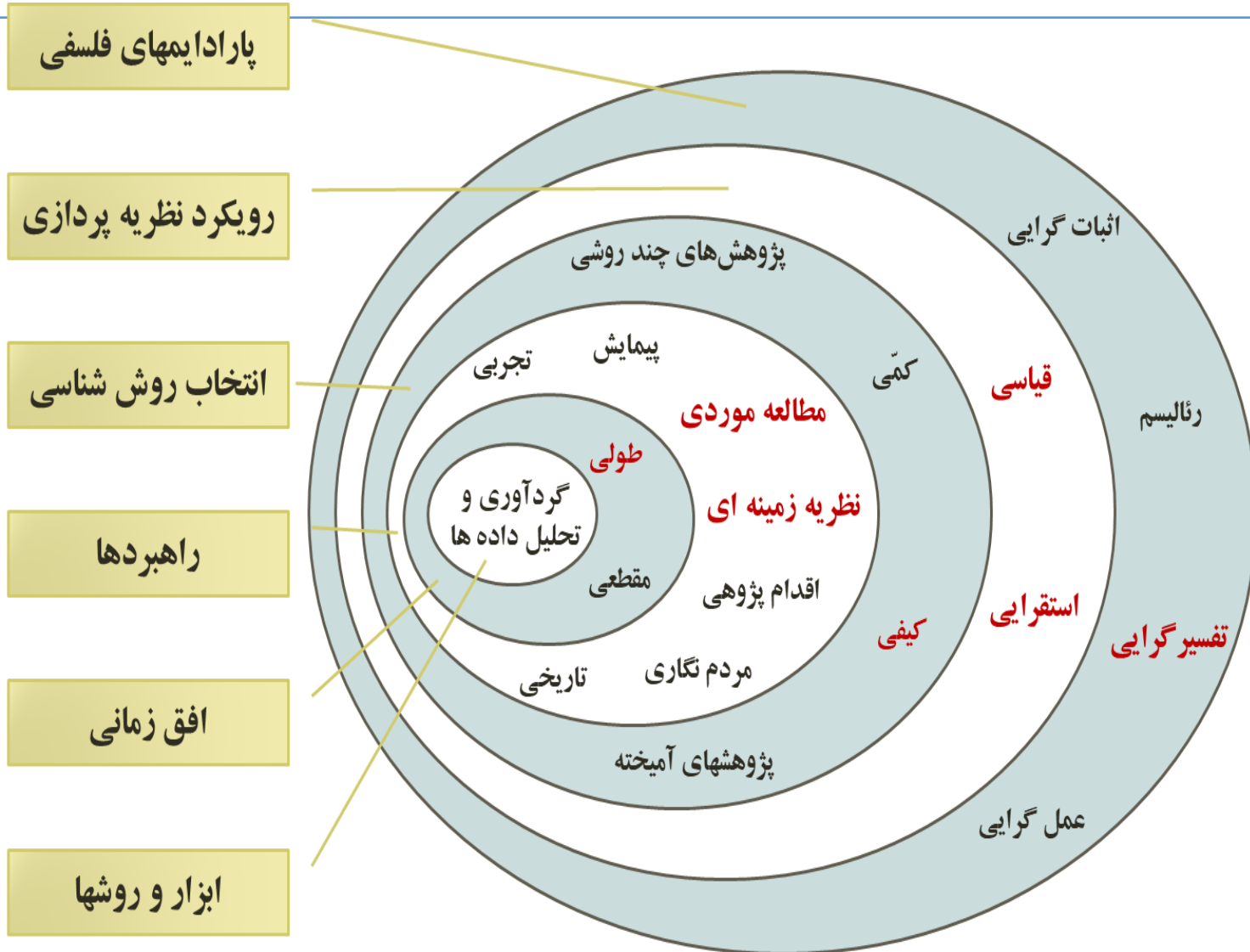
مطالعات میدانی

(Johnson, 2007)
(Oggioni et al., 2019)
(Kawami et al., 2017)
(Moriyama et al., 2017)
(Dong et al., 2018)
(Oggioni et al., 2019)
(Kotani et al., 2020)

روش شناسی پژوهش

انتخاب روش نظریه زمینه ای

با تشکر از توجه شما